

SLAVIT A MODLIT SE BĚHEM NEBEZPEČÍ NÁKAZY

Modlitba v rodině
Velikonoční Triduum

OBSAH

<i>Zelený čtvrtek – modlitba v rodině</i>	<i>str.4</i>
<i>Požehnání večere</i>	<i>str. 14</i>
<i>Velký Pátek – modlitba v rodině</i>	<i>str. 15</i>
<i>Velikonoční vigilie – modlitba v rodině</i>	<i>str. 30</i>
<i>Neděle Zmrtvýchvstání Páně</i>	<i>str. 44</i>
<i>Modlitba před obědem</i>	<i>str. 54</i>
<i>Žehnání velikonočních pokrmů</i>	<i>str. 55</i>

*Připravilo Biskupství ostravsko – opavské s využitím textů vytvořených Italskou biskupskou konferencí
a liturgického centra diecéze Massa Carrara – Pontremoli a diecéze Cefalù.*

Překlad z italštiny P. František Staněk.

Texty Písma svatého převzaty z Českého liturgického překladu.

SLAVIT SVATÝ TÝDEN A MODLIT SE BĚHEM NEBEZPEČÍ NÁKAZY

Svatý týden nás bránou Květné neděle uvádí k jádru velikonočního tajemství, tedy posvátného Tridua, během něhož si připomínáme mučení, smrt a vzkříšení Pána Ježíše Krista. Ke vstupu do tohoto tajemství nám církev nabízí širší prostor a delší čas, vzácná slova i působivá gesta, abychom se tak ve společenství mohli setkat s Pánem. V živém těle církve, která získává tvář v konkrétním společenství, vtiskují Velikonoce do každého věřícího pečeť sounáležitosti či smlouvy.

Jak prožívat toto velikonoční období v čase pandemie, jež nás nutí zůstat zavřené v našich domovech? Církev nám doporučuje, abychom se nezřekli prožití Velikonoc nebo abychom se modlili a slavili pouze skrze rozličné způsoby, jako je například duchovní svaté přijímání během bohoslužeb bez účasti lidu. Církev nás vyzývá, abychom dokonce ze svého domova učinili místo modlitby a slavení.

Nabízíme tedy návrh domácího slavení Velikonočního Tridua. Jednotlivé části modlitby nejsou nic jiného, než slova a gesta, která prožíváme během liturgie, neboť jsme přesvědčeni, že, jsou-li úměrně přizpůsobena domácím podmínkám a schopnostem všem přítomným, mohou také promlouvat a působit. Slova, vybraná z Písma svatého a z liturgie, nám ukazují poklad modlitby, který bychom měli poznávat a rozjímat o něm. Gesta, která budeme provádět, odkazují na významná gesta konaná během liturgie: kříž s ukřižovaným Kristem sundaný ze stěny a položený před naše oči na místo, kde se společně modlíme; svíčka, zapálená a znovu zažehnutá během noční velikonoční vigilie; otevřené Písmo svaté, aby znovu promlouvalo do našeho života; obrázek či ikona Panny Marie, která se modlí; voda, která nám připomíná křest; chléb a víno jako připomínka a touha po Eucharistii.

Návrh, v němž se nachází schéma modlitby pro důležité okamžiky Tridua (Zelený čtvrtek, Velký pátek, Velikonoční vigilie, Slavnost Vzkříšení) se může zdát náročné. Je snad ale dostatečnou pomůckou k tomu, abychom v nelehkých podmínkách mohli prožít nejdůležitější svátky křesťanského roku. Úkol přizpůsobit nejslavnostnější liturgii a modlitby církevního roku jednotlivé rodině je výzva, která nám pomáhá pochopit, že je možné proměnit náročnou a nepohodlnou situaci na možnost velkého duchovního růstu.

ZELENÝ ČTVRTEK

MODLITBA V RODINĚ

Letos se křesťané nemohou sejít, aby slavili nejdůležitější slavnost a tajemství liturgického roku. Přesto se každá rodina může v modlitbě spojit s celou církví. Dnes večer budeme mít příležitost především vzdát Pánu díky za dar Eucharistie, zdroj života pro celou církev a pro každého věřícího, který Pán Ježíš předal svým učedníkům během velikonočního bdění.

Předkládáme návrh, jak prožít rodinnou modlitbu ve společenství s celou církví. Každá rodina si jej přizpůsobí vlastním potřebám.

Na místo, kde se rodina schází k modlitbě, je vhodně umístit nekvašený (který si může rodina během dne připravit) nebo běžný chléb a víno. Je-li to možné, ať se rodina sejde na místě vhodně připraveném k modlitbě, když zvoní zvony farního kostela. Až se všichni sejdou otec nebo matka (R), říká:

R: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Všichni (V): Amen.

R: Dobrořečme Bohu Otci, který ve svém Synu dal svůj život za nás.

V: Požehnaný jsi, Bože, navěky.

R: Dnes večer se v kostele slaví mše svatá na připomínku ustanovení Večeře Páně, přesto tam nemohou být shromážděni věřící, kteří tvoří svatý lid Boží. Zůstáváme doma, ale chceme se spojit v modlitbě s celou církví.

Děkujeme Pánu za dar Eucharistie, která je živou památkou Velikonoc, jež dal Ježíš svým učedníkům předtím, než se vydal na cestu utrpení, a která je tajemstvím, jež nás učí proměňovat náš život v dar.

Poděkujme mu za dar kněžství, za kněze, kteří v našem společenství velkoryse a s nasazením hlásají evangelium.

Děkujme mu také za nové a velké přikázání bratrské lásky, díky němuž se i my můžeme stát rozlámaným chlebem v lásce.

Kéž poznáme v Ježíšově kříži, kde visí utrpení mnohých bratří a sester, zdroj našeho života a pokoje.

**V: Ničím jiným se nechceme chlubit,
než křížem našeho Pána Ježíše Krista:
on je naše spása, život i vzkříšení;
skrze něho jsme byli zachráněni a vysvobozeni.**

TVÉ SLOVO JE SVÍTILNOU MÝM NOHÁM

Po úvodu R pokračuje:

R: Zaposlouchejme se společně do Božího slova.

Někdo/někteří z účastníků modlitby přečtou liturgická čtení Květné neděle

1. čtení – Ex 12,1-8.11-14

Ustanovení o velikonoční večeři.

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi a Árónovi v egyptské zemi: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců; bude to pro vás první měsíc v roce. Řekněte celému společenství Izraele: `Desátého dne tohoto měsíce ať si každý opatří beránka pro rodinu, jehně pro dům. Jestliže však je rodina tak malá, že beránka sníst nestačí, ať si vezme ze sousedství, které je (tomu) domu nejbližší, tolik osob do počtu, kolik stačí beránka sníst. Beránek ať je bezvadný, ve stáří jednoho roku, sameček. Můžete ho vzít z jehňat nebo kůzlat. Uchováte ho až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, kdy ho k večeru zabije celé shromážděné společenství Izraele. Pak ať vezmou trochu jeho krve a pomažou jí obě veřeje i příčný trám (nad nimi) v domech, kde ho budou jíst. Ať jedí maso tu noc, ať ho jedí pečené na ohni s nekvašenými chleby a hořkými bylinami. Budete ho pak jíst takto: Mějte přepásaná bedra, obuv na nohou a hůl v ruce, a jezte ve spěchu. Neboť je to Hospodinova Pascha (Přejití). Oné noci přejdu egyptskou zemí a pobiji všechno prvorozené v egyptské zemi jak u lidí, tak u dobytka. Nad všemi egyptskými bohy vykonám soud. Já, Hospodin. Pro vás však bude krev (beránka) sloužit jako znamení na domech, že tam přebýváte. Když uvidím krev, přejdu vás, a tak

uniknete ničící ráně, až budu zabíjet po egyptské zemi. Tento den si uchováte jako památný a budete ho slavit po všechna svá pokolení jako ustanovení věčné.“

Mezizpěv – Žl 116,12-13.15+16bc.17-18

Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.

Čím se odplatím Hospodinu
za všechno, co mi prokázal?
Vezmu kalich spásy
a budu vzývat jméno Hospodinovo.

Drahocenná je v Hospodinových očích
smrt jeho zbožných.
Jsem tvůj služebník, syn tvé služebnice,
rozvázal jsi moje pouta.

Přinesu ti oběť díky, Hospodine,
a budu vzývat tvé jméno.
Splním své sliby Hospodinu
před veškerým jeho lidem.

2. čtení – 1 Kor 11,23-26

Kdykoli jíte a pijete, zvěstujete smrt Páně.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

(Bratři!) Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás (vydává). To číňte na mou památku.“ Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, číňte to na mou památku.“ Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud (on) nepřijde.

Zpěv před evangeliem – Jan 13,34

Nové přikázání vám dávám, praví Pán, milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.

Evangelium – Jan 13,1-15

Projevil jim lásku až do krajnosti.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Ďábel už vnukl Jidášovi Iškariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“ Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyjí, nebudeš mít se mnou podíl.“ Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“ Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

K ROZJÍMÁNÍ

Nejstarší vyprávění o Pánově večeři hovoří především o tradici v tom nejhlubším a nejpravdivějším smyslu slova. Nejedná se pouze o jakýsi zvyk či módu. Tradice znamená předání zásadního prožitku. Pavel praví, že předává to, co přijal. A právě toto je systém hlásání evangelia a také nesmírného daru Eucharistie. Nikdo Eucharistii nevlastní, protože církvev ji neustále přijímá od svého Pána a láskyplně ji předává svým dětem. Každá Eucharistie, jež se slaví v té nejimpozantnější katedrále anebo naopak v nejmenším zapadlém horském kostelíku, je uskutečněním Ježíšova příkazu („To číňte na mou památku“) a opakováním nejen toho, co on sám učinil, ale také toho, co předal „právě tu noc, kdy byl zrazen“. Tato Pavlova poznámka není pouze časový údaj, nýbrž odhaluje souvislosti, v nichž Ježíš daroval své tělo a svou krev. Kristus shromáždil své učedníky v noci zrady, v noci hlubokého smutku (srov. Mk 14,34), ale také v noci lásky, která dosahuje krajnosti (srov. J 13,1). Je to noc, kdy byl Ježíš předán zrádcem a kdy nás on sám předává svému Otci a navíc nám předává svaté znamení rozlámaného chleba a rozlitého vína.

Je zřejmé, že Eucharistii můžeme chápat pouze ve světle Kristova kříže a oběti. Učedníci jsou povoláni, aby ji slavili na každém místě a v každé době, aby tak ohlašovali tajemství kříže, tajemství života a vítězství, a to až do slavného návratu Spasitele. Každé shromáždění, velké či malé, jež se sejde kolem oltáře, prožívá památku i očekávání, rozpoznává ve velikonočním příběhu zdroj nového života a kráčí v naději, že Pán se vrátí.

Malá gesta, velké činy. Ježíš bere chléb a víno a dříve, než je rozdá svým učedníkům, vzdává díky. Když jim předá, co mají konat, přetváří naši modlitbu podle modlitby své, abychom také my mohli nepřetržitě vzdávat díky a chápat, že Bůh jedná v našem životě a koná pro nás zázraky.

Slova života. Ježíš bere do rukou chléb a říká: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává.“ Jeho celý život je dán v tomto chlebě, jenž je jeho tělo. Zrazený se dává nám, pro náš život. Toto je nejpravdivější a nejkrásnější význam slova „oběť“. Eucharistie je oběť, neboť Ježíš se v ní stále dává a nabízí se nám. Když bere víno, praví: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví.“ Nyní se můžeme stát součástí nové smlouvy mezi Bohem a lidmi, kterou zpečetil Syn tím, že daroval vlastní život vypitím kalicha.

Kdo jí jeho tělo a pije jeho krev, má v sobě pravý život a může žít jako nové stvoření, jež se každodenně snaží proměňovat svět v upřímně lásce a darováním se svým bratřím a sestřím.

Eucharistie, ve smyslu památky Kristovy smrti a vzkříšení, připravuje nové časy a utváří nové muže i ženy, které stále více přizpůsobuje Kristovu životnímu stylu. Vzít chléb a víno, vzdávat díky, lámat a rozdávat nejsou jen gesta, která máme naplnit, abychom

tvořili opravdovou Eucharistii, ale také gesta, která inspirují křesťanský způsob přebývání na tomto světě.

VYZNÁNÍ VÍRY

Po chvíli ticha R pokračuje:

R: Spolu s celou církví vyznejme svou víru:

V: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země,
i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho;
jenž se počal z Ducha svatého,
narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Ponciem Pilátem,
ukřižován, umřel i pohřben jest;
sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých;
vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího;
odtud přijde soudit živé i mrtvé.
Věřím v Ducha svatého,
svatou církev obecnou,
společenství svatých,
odpuštění hříchů,
vzkříšení těla a život věčný.
Amen.

PROSBY

R: Během dnešního večera, který nás uvádí do Velikonoc, vstupujeme s Ježíšem do tajemství smrti a vzkříšení.

Eucharistie, která shromažďuje Ježíšovy přátele, je pokrm a nápoj pro život tohoto světa. Vděční našemu Pánu, který s námi chtěl navždy zůstat, se k němu obraťme a volejme:

Budeme odpovídat: **Prosíme tě, vyslyš nás.**

- Děkujeme ti, Pane Ježíši, za dar Eucharistie, který jsi zanechal svým učedníkům jako živé znamení své přítomnosti; dej, ať se učíme lámat svůj život, abychom se stali jedním tělem se svými bratry a sestrami.
- Děkujeme ti, Pane Ježíši, za přikázání lásky, jež nás učí milovat bratry a sestry tak, jako ty jsi miloval nás; dej, abychom i v těch nejmenších spatřili tvou tvář a sloužili tobě.
- Děkujeme ti, Pane Ježíši, za službu kněží, především za těch nejvíc vyčerpaných a zkoušených; žehnej jim svou milostí a daruj jim sílu, aby k tobě přiváděli bratry a sestry a dokázali jim předkládat tvé slovo.
- Děkujeme ti, Pane Ježíši, za všechny skutky lásky a služby, jež se v církvi konají tvým jménem; dej, ať si každý den všimáme chudých, nemocných a potřebných a vzájemně si pomáháme nést svá břemena.
- Děkujeme ti, Pane Ježíši, za jednotu tvých učedníků, tento vzácný dar, který jsi žádal po svém Otci před svou smrtí na kříži; dej, ať překonáváme odlišnosti, dokážeme strhnout každou překážku, která nás odděluje, a spolupracujeme na budování jediné církve.

R: Vyslyš, dobrotivý Otče, naše prosby, skrze Krista, našeho Pána.

V: Amen.

MODLITBA PÁNĚ

R: Začínají velikonoční dny, kdy Ježíš přešel z tohoto světa k svému Otci a ukázal, že své učedníky miluje až do krajnosti. Spolu s ním nosme ve svém srdci trápení a touhy ostatních a volejme:

V: Otče náš, jenž jsi na nebesích...

R: Ježíši, náš Učiteli a Pane,
jenž jsi v hodinu, kdy jsi odešel z tohoto světa k svému Otci,
omyl nohy svým učedníkům
a v Eucharistii jsi nám nechal
odkaz své lásky;
učiň, ať se od tebe naučíme opětovat tento nesmírný dar
ve vzájemné lásce a službě bratřím a sestrám.
Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků.

V: Amen.

DUCHOVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

Po chvíli ticha, v níž každý učiní krátké zpytování svědomí, se všichni modlí:

V: Padám ke tvým nohám, můj Ježíši,
a nabízím ti lítost svého kajícího srdce,
které se utápí ve své nicotě i ve tvé svaté přítomnosti.
Klaním se ti ve svátosti tvé lásky,
toužím tě přijmout ve skromném příbytku svého srdce.
V touze po štěstí, které plyne ze svátostného přijímání,
tě chci přijmout svých duchem.
Přijď ke mně, můj Ježíši, abych já přišel k tobě.
Kéž tvá láska zažehne celé mé bytí pro život i pro smrt.
Věřím v tebe, doufám v tebe, miluji tě. Amen.

R: Přijď nám na pomoc, milosrdný Otče,
abychom vždy žili a jednali tou láskou,
která podnítila tvého Syna, aby za nás dal svůj život.
Skrze Krista, našeho Pána.

V: Amen.

SNAŽNĚ PROSÍME O POŽEHNÁNÍ BOHA OTCE

R: Otče,
uděl své požehnání své rodině
a s láskou pohlédni na své děti,
které v tomto světě naříkají kvůli nemoci;
dej, ať se mohou brzy navrátit
ke společnému slavení svaté Hostiny,
jež nám svěřil tvůj Syn,
abychom mohli žít z tvého daru.

V: Amen.

Všichni učiní znamení kříže, zatímco R pokračuje:

R: Dej nám, Bože, své požehnání, chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.

V: Amen.

Na závěr se může připojit nejstarší mariánská antifona „Pod ochranu Tvou“:

Pod ochranu tvou se utíkáme...

POŽEHNÁNÍ VEČEŘE

Požehnání je přejato ze spisku Dichaché, neboli Učení dvanácti apoštolů. Didaché patří k nejstarším spisům raného křesťanství z poapoštolské doby a podle některých autorů bylo sepsáno již v polovině prvního století, podle jiných ke konci 1. století (70-100), nejpozději však na přelomu 1. a 2. stolení. Jméno autora není známo.

Když se rodina shromáždí kolem stolu, R se modlí:

R: Děkujeme ti, náš Otče, za život a poznání, které jsi nám dal poznat skrze svého služebníka Ježíše. Tobě buď sláva na věky. Tak jak byl kousek chleba rozptýlen po horách a poté, co byl sesbírán, se stal jedním, tak ať je shromážděna tvá církev ze všech končin země do tvého království. Neboť tvá je sláva a moc skrze Ježíše na věky.

V: Amen.

VELKÝ PÁTEK

MODLITBA V RODINĚ

Předkládáme návrh, jak prožít rodinnou modlitbu ve společenství s celou církví. Každá rodina si jej přizpůsobí vlastním potřebám.

Na Velký pátek odpoledne, nejlépe v 15:00, se rodina sejde na místo, kde se schází k modlitbě. Je vhodné zde umístit otevřené Písmo svaté a zapálenou svíčku. Během modlitby se přinese kříž s ukřižovaným Kristem nebo alespoň obraz s Ukřižovaným. Když se všichni sejdou otec nebo matka (R) říká:

R: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Všichni (V): Amen.

R: Rozpomeň se, Otče, na své milosrdenství,
posvěť a ochraňuj stále tuto svou rodinu,
pro niž Kristus, tvůj Syn,
odhalil svou krví velikonoční tajemství.
Neboť on žije a kraluje na věky věků.

V: Amen.

R: Na Velký pátek církev nikdy neslaví Eucharistii, ale uctívá svatý kříž, protože si připomíná svůj původ z probodeného Kristova boku. Kristus za církev zemřel na kříži a z tohoto královského trůnu dává spásu celému lidstvu. Dnes se naplňuje nesmírná láska, kterou Otec zaplavuje všechny své děti. Rovněž my, jako rodina, chceme přijmout tento dar nekonečné lásky. V našem domově se chceme zadívat na Toho, jenž byl pro nás ukřižován. Ježíšova tvář, kterou vidíme na kříži, je tvář znetvořená, neboť je obtížena hříchem člověka, ale je to také tvář proměněná, poněvadž jeho oči upřeně hledí na Otce, do jehož náručí se odevzdává.

TVÉ SLOVO JE SVÍTILNOU MÝM NOHÁM

Po úvodu R pokračuje:

R: Zaposlouchejme se společně do Božího slova.

Někdo/někteří z účastníků modlitby přečtou liturgická čtení Velkého pátku:

1. čtení – Iz 52,13-53,12

Byl proboden pro naše hříchy.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hle, můj Služebník dojde úspěchu, bude povýšen, povznesen k velké vznešenosti. Jak mnozí budou nad ním žasnout! Neboť jeho podoba byla nelidsky zohavena, vzhledem se nepodobá člověku. On přivede v údiv mnohé národy, králové před ním zavřou svá ústa, neboť spatřili, co se jim neřeklo, zpozorovali, co dříve neslyšeli. Kdo uvěřil, co jsme slyšeli? Komu se ukázala Hospodinova moc? Vyrašil před ním jako výhonek, jako kořen z vyprahlé země. Neměl podobu ani krásu, aby upoutal náš pohled; neměl vzhled, abychom po něm zatoužili. Opovržený, opuštěný od lidí, muž bolesti, znalý utrpení, jako ten, před nímž si lidé zakrývají tvář, potupený, od nás nevážený. A přece on nesl naše utrpení, obtížil se našimi bolestmi, ale my jsme ho pokládali za zbitého, od Boha ztrestaného a ztýraného. On však byl proboden pro naše nepravosti, rozdrčen pro naše zločiny, (tížily) ho tresty pro naši spásu, jeho rány nás uzdravily. Všichni jsme bloudili jak ovce, každý šel svou vlastní cestou. Hospodin na něho uvalil vinu nás všech. Byl týrán, ale podrobil se a neotevřel svá ústa; jako beránek vedený na porážku a jak ovce, která mlčí před střihači, neotevřel svá ústa. Odstraněn byl soužením a (nespravedlivým) soudem. Kdo se stará o jeho právo? Vyrván byl ze země živých, pro zločin svého lidu byl ubit k smrti. Hrob mu vykázali se zločinci, posmrtný domov s boháči, ačkoli se nedopustil křivdy ani neměl v ústech podvod. Hospodinu se však zalíbilo zdrtit ho utrpením; jestliže dá na usmíření svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, skrze něho se zdaří Hospodinův plán. Pro útrapy své duše uvidí světlo, nasytí se svým poznáním. Můj spravedlivý Služebník ospravedlní mnohé, neboť sám ponese jejich viny. Proto mu udělím mnohé a s reky rozdělí kořist proto, že sám sebe vydal na smrt, že se dal přičíst ke zločincům, když nesl hříchy mnohých a prosil za viníky.

Mezizpěv – Žl 31,2+6.12-13.15-16.17+25

Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.

K tobě se utíkám, Hospodine, ať nejsem zahanben navěky,
vysvobod' mě, jsi spravedlivý!
Do tvých rukou svěřuji svého ducha,
Hospodine, věrný Bože, ty mě vysvobodíš.

Všichni nepřátelé mnou opovrhují,
sousedům jsem pro smích, na postrach svým známým,
kdo mě venku zhlédne, prchá přede mnou.
Vypadl jsem z paměti, jako bych byl mrtev,
podoben jsem rozbitému hrnci.

Já však, Hospodine, v tebe doufám,
říkám: Ty jsi můj Bůh!
Můj osud je ve tvé ruce,
vysvobod' mě z moci mých úhlavních nepřátel!

Svou jasnou tvář ukaž svému služebníku,
zachraň mě svou slitovností.
Vzmužte se a buďte srdnatí,
všichni, kdo spoléháte na Hospodina.

2. čtení – Žid 4,14-16; 5,7-9

Zakusil, co je poslušnost, a stal se pro ty, kdo ho poslouchají, příčinou spásy.

Čtení z listu Židům.

Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do (nejvyššího) nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držíme (svého) vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy (se nedopustil) hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a našli milost, kdykoli potřebujeme pomoci. V době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který měl moc ho od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou úctu (k Bohu). Ačkoli to byl Syn (Boží), naučil se svým utrpením poslušnosti. Když tak dokonil (své dílo), stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají. byl pro nás ukřižován. Ježíšova tvář, kterou vidíme na kříži, je tvář znetvořená, neboť je

obtížená hříchem člověka, ale je to také tvář proměněná, poněvadž jeho oči upřeně hledí na Otce, do jehož náručí se odevzdává.

Po druhém čtení se čtou Pašije je možné je rozdělit na role

V: vypravěč, J: Ježíš, O: ostatní. Ostatní může číst jeden i více lektorů.

Pokud je vhodnější číst kratší verzi, čte se pouze text od dělicí čáry do konce.

Pašije – Jan 18,1-19,42

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana.

V: Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Kedron, kde byla zahrada. Vstoupil do ní, on i jeho učedníci. To místo znal i jeho zrádce Jidáš, protože se tam Ježíš často scházel se svými učedníky. Jidáš si tedy vzal vojenskou četou a od velekněží a farizeů služebníky a šel tam s pochodněmi, s lucernami a se zbraněmi. Ježíš věděl všechno, co na něj má přijít. Vystoupil tedy a zeptal se jich:

J: „Koho hledáte?“

V: Odpověděli mu:

O: „Ježíše Nazaretského.“

V: Řekl jim:

J: „Já jsem to.“

V: Stál s nimi také zrádce Jidáš. Sotva jim tedy Ježíš řekl „Já jsem to!“, couvli a padli na zem. Znovu se jich zeptal:

J: „Koho hledáte?“

V: Odpověděli mu:

O: „Ježíše Nazaretského.“

V: Ježíš odpověděl:

J: „Už jsem vám přece řekl, že jsem to já. Hledáte-li mne, tyto zde nechte odejít.“

V: To proto, aby se splnilo jeho slovo: „Z těch, které jsi mi dal, nenechal jsem zahynout nikoho.“ Šimon Petr měl při sobě meč; vytasil ho tedy, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu pravé ucho. Ten sluha se jmenoval Malchus. Ježíš však Petrovi řekl:

J: „Zastrč meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“

V: Tu se četa s velitelem a židovští služebníci zmocnili Ježíše a svázali ho. Napřed ho vedli k Annášovi. Annáš totiž byl tchán Kaifáše, který byl v tom roce veleknězem. Byl to ten Kaifáš, který dal židům radu: „Je lépe, když jeden člověk umře za lid.“ Šimon Petr a jiný učedník šli za Ježíšem. Tento učedník se znal s veleknězem, proto vešel s Ježíšem do veleknězova dvora; Petr však zůstal u dveří

venku. Ten druhý učedník, který se znal s veleknězem, vyšel tedy ven, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř. Vrátná se Petra zeptala:

O: „Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?“

V: On odpověděl:

O: „Nepatřím.“

V: Stáli tam sluhové a služebníci velerady, kteří si rozdělali oheň, protože bylo chladno, a ohřívali se. Také Petr u nich stál a ohříval se. Velekněz se vyptával Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení. Ježíš mu odpověděl:

J: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Já jsem vždycky učil v synagoze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem nemluvil tajně. Proč se ptáš mne? Zeptej se těch, kdo slyšeli, co jsem k nim mluvil. Ti dobře vědí, co jsem říkal.“

V: Sotva to vyslovil, jeden ze služebníků velerady, který stál přítom, dal Ježíšovi políček a řekl:

O: „Tak odpovídáš veleknězi?“

V: Ježíš mu odpověděl:

J: „Jestliže jsem mluvil nesprávně, dokaž, co bylo nesprávné. Jestliže však správně, proč mě biješ?“

V: Annáš ho pak poslal svázaného ke Kaifášovi. Šimon Petr stál u ohně a ohříval se. Řekli mu:

O: „Nepatříš také ty k jeho učedníkům?“

V: On zapíral:

O: „Nepatřím.“

V: Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, kterému Petr ut'al ucho, řekl:

O: „Copak jsem tě neviděl v zahradě s ním?“

V: Petr to však znovu zapřel. V tom právě kohout zakokrhá. Od Kaifáše vedli Ježíše do vládní budovy. Bylo časně ráno. Sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvřili, ale aby mohli jíst velikonočního beránka. Pilát tedy vyšel k nim ven a zeptal se:

O: „Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?“

V: Odpověděli mu:

O: „Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.“

V: Pilát jim řekl:

O: „Vezměte si ho vy sami a sud'te ho podle vašeho zákona!“

V: Židé mu odpověděli:

O: „My nemáme právo nikoho popravit.“

V: Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře. Pilát se vrátil do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho:

O: „Ty jsi židovský král?“

V: Ježíš odpověděl:

J: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“

V: Pilát odpověděl:

O: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“

V: Ježíš na to řekl:

J: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“

V: Pilát se ho zeptal:

O: „Ty jsi tedy přece král?“

V: Ježíš odpověděl:

J: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

V: Pilát mu řekl:

O: „Co je to pravda?“

V: Po těch slovech vyšel zase ven k židům. Řekl jim:

O: „Já na něm neshledávám žádnou vinu. Je však u vás zvykem, abych vám k velikonočním svátkům propustil jednoho (vězně). Chcete tedy, abych vám propustil židovského krále?“

V: Oni znovu začali křičet:

O: „Toho ne, ale Barabáše!“

V: Ten Barabáš byl zločinec. Potom Pilát vzal Ježíše a dal ho zbičovat. Vojáci upletli z trní korunu, vsadili mu ji na hlavu, oblékli ho do rudého pláště, předstupovali před něj a provolávali: „Buď zdrav, židovský králi!“ a bili ho. Pilát vyšel znovu ven a řekl židům:

O: „Hle, dám vám ho vyvést, abyste uznali, že na něm neshledávám žádnou vinu.“

V: Ježíš vyšel s trnovou korunou a v rudém plášti. Pilát jim řekl:

O: „Hle, člověk!“

V: Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet:

O: „Ukřižuj, ukřižuj ho!“

V: Pilát na to řekl:

O: „Vezměte si ho vy sami a ukřižujte, neboť já na něm neshledávám žádnou vinu.“

V: Židé mu odpověděli:

O: „My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože dělal ze sebe Syna Božího.“

V: Když Pilát uslyšel to slovo, ulekl se ještě více. Vešel proto zase do vládní budovy a zeptal se Ježíše:

O: „Odkud jsi?“

V: Ježíš mu však nedal žádnou odpověď. Pilát mu řekl:

O: „Se mnou nechceš mluvit? Nevíš, že mám moc tě propustit, a že mám moc dát tě ukřižovat?“

V: Ježíš odpověděl:

J: „Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora. Proto má větší vinu ten, kdo mě tobě vydal.“

V: Pilát se proto snažil ho propustit. Ale židé křičeli:

O: „Když ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!“

V: Jak Pilát uslyšel ta slova, nařídil vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba, hebrejsky Gabbatha. Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne. Pilát řekl židům:

O: „Hle váš král!“

V: Ale oni se pustili do křiku:

O: „Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!“

V: Pilát jim namítl:

O: „Vašeho krále mám ukřižovat?“

V: Velekněží odpověděli:

O: „Nemáme krále, ale jen císaře!“

V: Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován. Vzali tedy Ježíše. On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota. Tam ho ukřižovali a s ním ještě dva jiné, každého po jedné straně, a Ježíše uprostřed. Pilát dal také zhotovit a připevnit na kříž nápis v tomto znění: „Ježíš Nazaretský, židovský král“. Tento nápis četlo mnoho židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. Proto židovští velekněží říkali Pilátovi:

O: „Nepiš: ‘Židovský král’, ale: ‘On tvrdil: Jsem židovský král.’“

V: Pilát odpověděl:

O: „Co jsem napsal, napsal jsem!“

V: Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři části, každému vojákovi jednu; vzali i suknicí. Suknice byla nesešíváná, v jednom kuse setkaná odshora až dolů. Řekli si tedy:

O: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne.“

V: Tak se měl splnit výrok Písma: ‘Rozdělili si mé šaty a o můj oděv losovali.’ Právě tak to vojáci udělali. U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš uviděl svou matku a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce:

J: „Ženo, to je tvůj syn.“

V: Potom řekl učedníkovi:

J: „To je tvá matka.“

V: A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě. Potom, když Ježíš věděl, že už je všechno dokonáno, řekl ještě:

J: „Žízním.“

V: Tak se mělo splnit Písmo. Stála tam nádoba plná octa. Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem a podali mu ji k ústům. Když Ježíš přijal ocet, řekl:

J: „Dokonáno je!“

V: Pak sklonil hlavu a skončil.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

V: Protože byl den příprav, takže mrtvá těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu - tu sobotu totiž byl velký svátek - požádali židé Piláta, aby byly ukřižovaným přeraženy nohy a aby byli sňati. Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda. Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví a jeho svědectví je pravdivé. On ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili. To se stalo, aby se splnil výrok Písma: ‘Ani kost mu nebude zlomena.’ A na jiném místě v Písmu se říká: ‘Budou hledět na toho, kterého probodli.’ Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem, ale ze strachu před židy jen tajným, požádal potom Piláta, aby směl sejmut Ježíšovo mrtvé tělo, a Pilát mu to dovolil. Přišel tedy a sňal jeho tělo. Dostavil se tam i Nikodém, ten, který k němu přišel jednou v noci, a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber. Vzali tedy Ježíšovo tělo a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do (pruhů) plátna, jak mají židé ve zvyku pohřbívat. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován. Tam tedy položili Ježíše, protože u židů byl den příprav a hrobka byla blízko.

K ROZJÍMÁNÍ

Dnešní posvátný den se kdysi nazýval „den hořkosti“. Kostelní zvony dnes mlčí. Vše je naplněno tichem, meditací a modlitbou. Přemítáme nad Ježíšovým umučením a smrtí. On za nás položil svůj život na kříži. Ticho vyjadřuje žal snoubenky církve, která ztratila svého milého. Letos není možné si připomenout tuto událost společně s farním společenstvím, ale v rodinném kruhu se o to snažíme.

V úžasu nad tak velkou láskou nelze než zavřít ústa, dát prostor tichu a otevřít vlastní srdce v naslouchání Božímu slovu. Písmo nám zjevuje Boha, který netouží po lidských obětech, ale nabídne lidem oběť svého vlastního Syna.

Právě jsme vyslechli, tak jako každý Velký pátek, Janovy pašije. Stojíme u kříže spolu s Marií a „tím učedníkem“ a přijímáme lásku, která hojně tryská z probodeného Kristova srdce a zaplavuje nás milosrdenstvím.

Zastavme se na okamžik, zůstaňme na chvíli v tichu a klaňme se kříži na znamení toho, že toužíme přijmout tuto lásku a vyjádřit víru v Ježíše, ukřižovanou Lásku. Znamení kříže, vtištěné do nás během obřadu křtu, jímž jsme už tolikrát označili své tělo, je znamením identity Božích dětí. Kříž objímá a zároveň prostupuje celou naši existenci a nutí nás, abychom v sobě nechali zhynout člověka starého, plného egoismu a hříchů, a tak mohli vstát v Kristu jako nová stvoření. To je naše víra, to je vděčnost naší rodiny, jež touží obejmout a konejšit Ježíše, svého Spasitele, a nechat se obejmout jeho láskou, aby o něm mohla všem svědčit krásou svého života.

PROSBY

R: Spása uskutečněná Ježíšovou obětí překonává všechny hranice světa a je dána všem lidem. Především dnes prosme dobrého Boha:

Budeme odpovídat: **Prosíme tě, vyslyš nás.**

- Za celou církev: Pane, dej jí jednotu a pokoj a ochraňuj ji na této zemi.
- Za Svatého Otce, biskupy, kněze a jáhny: Pane, uděl jim život a zdraví a uchovej je jako dobré vůdce a pastýře svého lidu.
- Za všechny pokřtěné a za katechumeny, kteří se touží stát součástí církve: Pane, ty dáváš všem hojnost milostí; dej, ať ti všichni křesťané věrně slouží.
- Za jednotu křesťanů: Pane, shromáždí a ochraňuj všechny v jedné církvi.
- Za židy a nekřesťany: Pane, pomáhej židům růst ve věrnosti tvé smlouvě a nekřesťanům uděl milost, aby kráčeli v tvé přítomnosti.
- Za nevěřící: Pane, učiň, aby žili s dobrým a upřímným srdcem, a tak došli k poznání tebe, pravého Boha.
- Za ty, kdo vládou: Pane, osvět' jejich mysl i srdce, aby hledali společné dobro v opravdové svobodě a míru.
- Za chudé a trpící, zvláště v tomto čase epidemie: Pane, vzdal od nich nemoci, zažeh hlad, daruj pokoj, vykořeň nenávist a násilí, dej zdraví nemocným, sílu zdravotnímu personálu, naději a útěchu rodinám a spásu všem, kdo zemřeli.

R: Nyní se společně pomodleme modlitbu Páně:

V: Otče náš, jenž jsi na nebesích...

UCTÍVÁNÍ SVATÉHO KŘÍŽE

Nyní někdo z rodiny donese kříž a postaví jej na vhodné místo, aby jej všichni viděli. Ihned poté rodina přivítá Krista. R říká:

R: Hle, dřevo kříže, na němž visel Kristus, Spasitel světa. Pojd'me, uctěme ho.
Rozjímáme o tvém kříži, Pane, strome věčné spásy, oporo veškerého vesmíru.

V: Naše síla je Kristův kříž!

R: Kříž je náš úkryt před horkem, pokrm proti našemu hladu a pramen zahánějící naši žízeň.

V: Naše síla je Kristův kříž!

R: Kříž je plášť, který zakrývá naši nahoru, síla v naší slabosti a moudrost Boží pro naši pošetilost.

V: Naše síla je Kristův kříž!

Nyní je vhodné setrvat ve chvíli ticha, kdy každý může osobně uctít svatý kříž, dotknout se ho, uklonit se.

Podle vnímavosti účastníků bohoslužby je ještě možné přečíst následující zamyšlení:

Co máme před očima, když hledíme na Ukřižovaného?

Máme zde nový zázrak.

Kristus učinil nesčetně zázraků na moři,

uzdravil slepé, malomocné...

Ale nový zázrak je to, že tento Bůh neučinil žádný zázrak pro sebe, zůstává v agonii, s otevřenou náručí k Bohu a ke světu.

A my, když se na tebe, Pane, díváme, si všímáme,

že v tomto objetí, jímž objímáš celý svět a všechny lidi,

se nacházíme také my. Tvé rozpažené ruce nám sdělují:

také ty se nacházíš v objetí smlouvy,

také ty se nacházíš v objetí jistoty Otcovy lásky, kterou má k tobě,

také ty se nacházíš v objetí milosrdenství, které přemáhá strach a vinu,

také ty se nacházíš v objetí této bezpodmínečné, čisté a úplné lásky,

také ty se nacházíš v objetí manželsky milujícím a nerozlučným,

jež je navždy jistotou tvého života.

Když přemítáme o Ježíšových rozevřených pažích na kříži,

cítíme, že se otvírají stísněné prostory našeho srdce,

stísněné prostory našeho domova, naší společnosti, naší Země.

Prostory, jež jsou nepřívětivé, ale musí hledět na tebe,

který máš roztažené ruce,

aby měly odvahu se vnitřně rozšířit.

Ty, Ježíši, jsi jedenkrát pravil:

Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven (J 12,23).

Obvykle myslíme na oslavení,

jak bychom mohli přijmout poctu, náklonost, moc či úspěch.

Ale když se díváme na tebe, jak visíš na kříži,

musíme pochopit, že Boží sláva přichází také

skrze neúspěch, urážky, rány.

Toto je tvůj opravdový trůn i trůn církve.

Tys řekl: A já, až budu ze země vyvýšen, potáhnu všechny k sobě (J 12,32).

Na kříži ses stal králem slávy a králem pokoje pro všechny.

(C. M. Martini)

Pokud se zamyšlení nečetlo, pokračuje R dále:

R: Během obřadu přijetí do katechumenátu, se tomu, kdo se chce stát křesťanem, dává znamení kříže nejen na čelo, ale i na uši (aby vždy slyšel hlas Kristův), na oči (aby ustavičně hleděl na Krista), na ústa (aby vždy vyznával Krista), na srdce (aby v něm bydlel Kristus) a na rameno (aby na sebe vzal jeho Kristovo). My jsme už pokřtěni, přesto nyní učinme palcem tato znamení kříže a s plným vědomím přijměme na své tělo kříž a znovu svěřme Kristu svůj život.

Označujeme znamením kříže své čelo, aby nás Kristus chránil znamením své lásky, abychom se jej učili poznávat a následovat.

V: Sláva tobě, Pane.

R: Označujeme znamením kříže své uši, abychom naslouchali hlasu Pána.

V: Sláva tobě, Pane.

R: Označujeme znamením kříže své oči, abychom viděli nádheru Boží tváře.

V: Sláva tobě, Pane.

R: Označujeme znamením kříže svá ústa, abychom dokázali odpovědět na Boží slovo.

V: Sláva tobě, Pane.

R: Označujeme znamením kříže svou hrud', aby Kristus přebýval v našem srdci.

V: Sláva tobě, Pane.

R: Označujeme znamením kříže svá ramena, abychom unesli příjemné břemeno Kristovo.

V: Sláva tobě, Pane.

DUCHOVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

Po chvíli ticha, v níž každý učiní krátké zpytování svědomí, se všichni modlí:

V: Padám ke tvým nohám, můj Ježíši,
a nabízím ti lítost svého kajícího srdce,
které se utápí ve své nicotě i ve tvé svaté přítomnosti.
Klaním se ti ve svátosti tvé lásky,
toužím tě přijmout ve skromném příbytku svého srdce.
V touze po štěstí, které plyne ze svátostného přijímání,
tě chci přijmout svých duchem.
Přijď ke mně, můj Ježíši, abych já přišel k tobě.
Kéž tvá láska zažehne celé mé bytí pro život i pro smrt.
Věřím v tebe, doufám v tebe, miluji tě. Amen.

R: Přijď nám na pomoc, milosrdný Otče,
abychom vždy žili a jednali tou láskou,
která podnítila tvého Syna, aby za nás dal svůj život.
Skrze Krista, našeho Pána.

V: Amen.

SNAŽNĚ PROSÍME O POŽEHNÁNÍ BOHA OTCE

R: Otče,
sešli na nás i na celé lidstvo
své požehnání;
pro smrt svého Syna
nám daruj odpuštění,
potěš nás svou milostí
a pomáhej nám na cestě životem.

V: Amen.

Všichni v tichosti učiní znamení kříže a v tichu se rozejdou.

VELIKONOČNÍ VIGILIE

MODLITBA V RODINĚ

Vigilii dnešní noci, nazývanou „matka všech vigilií“, slavili křesťané již v prvních staletích života církve. Jedná se o nejdůležitější moment liturgického roku. Stav nouze, který nyní prožíváme, nám nedovoluje se sejít ke společnému slavení tajemství, jež je jádrem naší víry. Přesto i tuto noc může každá rodina prožít bdění naplněné modlitbou ve spojení s celou církví.

Je dobré dnešní modlitbu začít za tmy, abychom snadněji vyznali, že Kristus, náš velikonoční Beránek, porazit temnoty světa a stále nás vede od temnot ke světlu, ze zmatené němoty ke slovu příslibení a naděje, od vrtkavé víry k jistotě, že Boží požehnání nekončí.

Předkládáme návrh, jak prožít rodinnou modlitbu ve společenství s celou církví. Každá rodina si jej přizpůsobí vlastním potřebám.

Rodina sejde na místo, kde se schází k modlitbě. Je vhodné zde umístit otevřené Písmo svaté a také si připravit větší svíci nebo vzácnější olejovou lampu, svíčky pro každého účastníka modlitby, nádobu s vodou a rozlámány/nakrájený chléb. Když se všichni sejdou otec nebo matka (R) říká:

R: Dobrořečme Bohu Otci, který se daroval ve svém Synu, abychom měli život.

Všichni (V): Požehnaný jsi, Bože, navěky.

R: Existují noci, kdy se nám zdá, že temnota neskončí. Ne a ne se zbavit nepokoje, odpovědi na otázky nenalzáme, chybí nám slova, naše jednání jakoby nestačilo. Vnímáme potřebu nového slova, jež nám ještě nikdo nikdy neřekl, toužíme po nové síle či přítomnosti někoho Jiného. To je ta noc přechodu Boha, který jako světelná čepel rozetne noc a ukáže novou cestu. Zažehněme nyní plamen světla, jenž prostoupí temnotu. Plamen sice plápolá a je slabý, jako lidský život, ale osvětluje tvář a dává novou naději. Je to Kristus, tvůj Pán, světlo světa!

Zapálí se svíce či lampa a postaví se na zvláštní místo. Poté všichni společně zvolají:

V: Světlo Krista, který oslaven vstal, ať rozptýlí temnoty srdce a ducha.

VELIKONOČNÍ CHVALOZPĚV

R: Starodávny chvalozpěv, zpíváný u zapáleného paškálu, zjevuje ohromné tajemství této noci. Zve nás, abychom přijali a chránili milost, která se má stát zdrojem světla pro celé lidství.

Někdo z účastníků modlitby čte či zpívá části Velikonočního chvalozpěvu:

Zajásejte již, zástupy andělů v nebi!
Zaskvějte se v slávě, božská tajemství!
K vítězství tak mocného Krále
zazni, polnice, a zvěstuj spásu!

Raduj se i ty, země, zalitá tak oslnivou září
a tonoucí v jasu věčného Krále,
pohleď, jak na celém světě
rychle zmizely temnoty!

Raduj se i ty, matko Církvi,
zkrášlená leskem tak jasného světla!
A v mohutném zpěvu lidu
ať tento svatý dům Boží
zní ozvěnou té radosti!

V: Ty jsi světlo, ty jsi život. Sláva tobě, Pane.

Dnes je slavnost veliké noci,
kdy se zabíjí onen pravý Beránek,
jehož krev posvěcuje veřejně věřících.

To je ta noc,
ve které jsi, Bože, naše praotce, Izraelovy děti,
kdysi vyvedl z Egypta;
Rudým mořem jsi je pak převedl suchou nohou.

To je tedy ta noc,
kdy jas ohnivého sloupu
zahnal temnotu hříchu.

V: Ty jsi světlo, ty jsi život. Sláva tobě, Pane.

To je noc,
která dnes na celém světě
vzdaluje věřící v Krista od nepravostí světa a od tmy hříchu,
vrací k milosti, sdružuje ve svaté společenství.

To je ta noc,
v níž Kristus pouta smrti rozlomil
a jako vítěz vystoupil z hrobu.

V: Ty jsi světlo, ty jsi život. Sláva tobě, Pane.

Nic by nám neprospělo, že jsme se narodili,
kdybychom nebyli vykoupeni.

Ó, jak obdivuhodně se sklání k nám
tvá otcovská dobrota!
Jak nedocenitelný to projev tvé lásky:
Syna jsi vydal, abys vykoupil služebníka!

Vpravdě nezbytný byl hřích Adamův,
který Kristus zahladil svou smrtí.

Ó šťastná vina,
pro kterou přišel Vykupitel tak vznešený a veliký!

A tak posvěcená tato noc
zahání hříchy, smývá viny,
hříšníkům vrací nevinnost a zarmouceným radost.

Ó vpravdě blahodárná noc,
která spojila zemi s nebem, člověka s Bohem.

V: Ty jsi světlo, ty jsi život. Sláva tobě, Pane.

Prosíme tě tedy, Bože,
ať tato svíce, ke cti tvého jména zasvěcená,

stále svítí neslábnoucím jasem,
aby rozehnala temnotu této noci.
Přijmi ji jako líbeznou vůni
a dej, aby zářila jako světla na nebi.
Plamen její ať spatří jitřní Vládce světla.
Onen totiž Vládce světla, který nezná západu.
Ten, který se vrátil z říše zemřelých
a jasně zazářil lidskému rodu:
tvůj Syn Ježíš Kristus.
On s tebou žije a kraluje na věky věků.

V: Amen.

TVÉ SLOVO JE SVÍTILNOU MÝM NOHÁM

Po Velikonočním chvalozpěvu se vedle svíce položí Písmo svaté a R pokračuje:

R: Je to právě o Velikonoční noci, kdy do ticha zazní nové slovo. V tichu zazní slovo staré a stále živé, jež vychází od Boha a vypráví jeho příběh s lidmi. Během naslouchání těmto vzácným příběhům se modleme s celou církví: Otče, ať celý svět zpozoruje a uzná, že to, co je zničené, se zrenovuje, to, co je zastaralé, se obnoví, a vše se navrátí k plnosti pouze skrze Krista.

Někdo/někteří z účastníků modlitby přečtou liturgická čtení Velikonoční vigilie. Vybíráme zde tři čtení ze Starého zákona. V případě nutnosti se mohou vybrat jen dvě, přičemž čtení o přechodu Rudým mořem musí být vybráno vždy. Všechna čtení najdete například na webu liturgie.cz

1. čtení – Gn 22,1-18, O Abrahámově oběti.

Oběť našeho praotce Abraháma.

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Bůh zkoušel Abraháma a řekl: „Abraháme!“ Odpověděl: „Tady jsem!“ Bůh pravil: „Vezmi svého syna, svého jediného syna, kterého miluješ, Izáka, a jdi do země Moria a obětuj ho tam jako celopal na jedné z hor, kterou ti označím.“ Abrahám vstal časně zrána, osedlal osla, vzal s sebou dva své služebníky a syna Izáka. Naštípal dříví pro celopal a vypravil se na místo, které mu Bůh jmenoval. Třetího dne, když Abrahám zdvihl oči, uviděl zdaleka to místo. Tu pravil Abrahám svým služebníkům: „Zůstaňte zde s oslem a já s chlapcem půjdeme tamhle, abychom se klaněli, a pak se k vám vrátíme.“ Abrahám vzal dříví na celopal, naložil je na svého syna Izáka a do rukou si vzal oheň a nůž. A tak oba dva šli spolu. Cestou se Izák obrátil na svého otce Abraháma a řekl: „Otče!“ Odpověděl: „Co je, můj synu?“ Izák nato: „Hle, tady je oheň a dříví, ale kde je ovce k celopalu?“ Abrahám odpověděl: „Bůh si vyhlédne ovci k celopalu, můj synu“ – a šli oba dva spolu dál. Když došli na místo od Boha určené, Abrahám tam vystavěl oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka a položil ho na oltář, nahoru na dříví. Pak vztáhl Abrahám ruku a vzal nůž, aby zabil svého syna. Ale Hospodinův anděl na něho zavolal z nebe: „Abraháme, Abraháme!“ Ten se ozval: „Tady jsem!“ (Anděl) řekl: „Nevztahuj svou ruku na chlapce a nic mu nedělej, neboť nyní vím, že se bojíš Boha, když mi neodpíráš svého syna, svého jediného syna.“ Abrahám pozdvihl své oči, a hle – za ním beran, který se chytil za rohy v křoví. Abrahám šel, vzal ho a obětoval jako celopal místo svého syna. Abrahám nazval to místo „Hospodin se stará“, proto se dnes

říká: „Na hoře, kde se Hospodin stará“. Hospodinův anděl zavolal na Abraháma podruhé z nebe a řekl: „Při sobě samém přísahám – praví Hospodin – že jsi to udělal a neodepřel jsi mi svého syna, svého jediného syna, zahrnu tě požehnáním a rozmnožím tvé potomstvo jako nebeské hvězdy, jako písek na mořském břehu, a tvé potomstvo se zmocní brány svých nepřátel. V tvém potomstvu budou požehnány všechny národy země za to, že jsi mě poslechl.“

Mezizpěv – Žl 16,5+8.9-10.11

Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší,
ty mně zachováš můj úděl.

Hospodina mám neustále na zřeteli,
nezakolísám, když je mi po pravici.

Proto se raduje mé srdce, má duše plesá,
i mé tělo bydlí v bezpečí,
neboť nezanecháš mou duši v podsvětí,
nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení.

Ukážeš mi cestu k životu,
u tebe je hojná radost,
po tvé pravici je věčná slast.

2. čtení – Ex 14,15-15,1, O přechodu Rudým mořem.

Toto čtení se svým kantikem nikdy nemá vynechávat.

Synové Izraele šli středem moře po souši.

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin pravil Mojžíšovi: „Co ke mně křičíš? Poruč synům Izraele, ať táhnou dál! A ty zdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozděl ho, aby synové Izraele mohli jít středem moře po souši. A já zatvrdím srdce Egyptanů, takže půjdou za nimi. Ukážu svou moc na faraónovi, na celém jeho vojsku, na jeho vozech a jezdcích, aby Egyptané poznali, že já jsem Hospodin, když ukážu svou moc na faraónovi, na jeho vozech a jezdcích.“ Boží anděl, který šel před táborem Izraelitů, změnil místo a šel za nimi. Také

oblačný sloup změnil místo a položil se za ně. Přišel tak mezi tábor Egyptanů a mezi tábor Izraelitů. Byla tma a mlha. Tak přešla noc a po celou noc se jedni nepřiblížili k druhým. Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře a Hospodin hnal moře prudkým žhavým větrem po celou noc zpět a moře vysušil. Vody se rozdělily a voda stála jako zeď po pravici i po levici, takže synové Izraele šli středem moře po souši. Egyptané je následovali. Všichni faraónovi koně, jeho vozy a jezdci šli za nimi středem moře. Když nadešla doba ranní hlídky, pohleděl Hospodin z ohnivého a oblačného sloupu na tábor Egyptanů a způsobil zmatek v jejich táboře; zadržel jim kola u vozů, takže mohli pokračovat v jízdě jen s velkými obtížemi. Proto Egyptané křičeli: „Utečme před Izraelem, vždyť Hospodin bojuje za ně proti Egyptanům!“ Hospodin nařídil Mojžíšovi: „Vztáhni svou ruku nad moře, aby se vody vrátily na Egyptany, na jejich vozy i jezdce!“ Když tedy Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře, moře se vrátilo časně zrána na své původní místo. Egyptané prchali proti němu a Hospodin je vrhl doprostřed moře. Vody se valily nazpět a zaplavily vozy i jezdce a celé faraónovo vojsko, které se hnalo za nimi do moře, a nezbyl z nich ani jeden. Synové Izraele však prošli středem moře po souši a voda jim stála jako zeď po pravici i po levici. Tak Hospodin vysvobodil v ten den Izraelity z moci Egyptanů a Izraelité viděli mrtvé Egyptany na mořském břehu a pocítili mocnou ruku, kterou Hospodin zasáhl proti Egyptanům. Lid se bál Hospodina a věřil jemu i jeho služebníku Mojžíšovi. Tehdy zazpíval Mojžíš se syny Izraele tuto píseň Hospodinu:

Mezizpěv – Ex 15,1-2.3-4.5-6.17-18

Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený.

Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený,
koně i jezdce svrhl do moře.
Hospodin je má síla, jej opěvuji,
stal se mou spásou.
On je můj Bůh, a já ho chválím,
Bůh mého otce, a já ho oslavuji.

Hospodin je hrdina ve válce,
jeho jméno je Hospodin.
Faraónovy vozy a jeho vojsko svrhl do moře,
výkvět jeho reků byl potopen v Rákosovém moři.

Hlubiny je přikryly,
zřítily se do propasti jako kámen.
Tvá pravice, Hospodine, ukazuje svou moc a sílu,
tvá pravice, Hospodine, drtí nepřátele.

Přivedeš a zasedáš svůj lid na hoře, na svém vlastnictví,
na místě, kde si, Hospodine, buduješ své sídlo,
ve svatyni, Pane, kterou vystavěly tvé ruce.
Hospodin bude kralovat navěky a navždy.

3. čtení - Iz 55,1-11, O spáse všem zdarma nabídnuté.

Pojďte ke mně, a naplní vás nový život! Sjednám s vámi věčnou smlouvu.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Nuže, vy všichni, kteří žízníte, pojdte k vodě; i když jste bez stříbra, pojdte, zásobte se a jezte, pojdte a kupujte bez stříbra a zdarma víno a mléko! Proč odvažovat stříbro za to, co není chléb, svůj výdělek za to, co nesytí? Slyšte mě a budete hodovat, vychutnávat tučná jídla! Nakloňte ucho své a pojdte ke mně! Poslouchejte, a naplní vás nový život! Uzavřu s vámi věčnou smlouvu na věrných slibech (daných) Davidovi. Hle, národům jsem ho ustanovil zákonodárcem, knížetem a vládcem kmenů. Přivoláš národ, který neznáš, a národy, které tě neznaly, přiběhnou k tobě kvůli Hospodinu, tvému Bohu, kvůli Svatému Izraele, který tě oslavil. Hleďte Hospodina, když je možné ho najít, vzývejte ho, když je blízko! Ať přestane bezbožník hřešit, zločinec ať (změní) své smýšlení; ať se obrátí k Hospodinu, a on se nad ním smiluje, k našemu Bohu, který mnoho odpouští, neboť nejsou mé myšlenky myšlenky vaše ani vaše chování není podobné mému – praví Hospodin. O kolik totiž převyšují nebesa zemi, o to se liší mé chování od vašeho, mé smýšlení od smýšlení vašeho. Jako déšť a sníh padá z nebe a nevrací se tam, ale svažuje zemi a působí, že může rodit a rašit, ona pak obdařuje semenem rozsévače a chlebem toho, kdo jí, tak se stane s mým slovem, které vyjde z mých úst: nevrátí se ke mně bez účinku, ale vše, co jsem chtěl, vykoná a zdaří se mu, k čemu jsem ho poslal.“

Mezizpěv – Iz 12,2-3.4bcd.5-6

S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.

Bůh je má spása!

Bez obavy mohu doufat.

Hospodin je má síla a má chvála,
stal se mou spásou.

S radostí budete vážit vodu - z pramenů spásy.

Děkujte Hospodinu, vzývejte jeho jméno!
Hlásejte mezi národy jeho díla,
zvěstujte vznešenost jeho jména!

Zpívejte Hospodinu, neboť učinil velkolepé věci,
ať je to známé po celé zemi!
Plesejte a jásejte, obyvatelé Siónu,
neboť velikým uprostřed vás je Svatý Izraele.

Po posledním čtení ze Starého zákona R říká:

R: Bože, ty osvěcuje tuto posvátnou noc
slávou vzkříšení našeho Pána;
oživ ve své rodině ducha synovství,
abychom obnoveni na těle i na duši,
byli stále věrní tvé lásce, již je naplněna celá země.
Skrze Krista, našeho Pána.

V: Amen.

Poté následuje novozákonní epištola:

Epištola – Řím 6,3-11

Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

(Bratři!) My všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem. Neboť jestliže jsme s ním srostli tak, že jsme mu podobní v jeho smrti, budeme mu tak podobní i v jeho zmrtvýchvstání. Vždyť přece víme, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby ztratila svou moc hříšná přirozenost a my bychom už hříchu neotročili. Neboť kdo umřel, je osvobozen od hříchu. Jestliže jsme však s Kristem umřeli, jsme přesvědčeni, že spolu s ním také budeme žít. Víme totiž, že Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Kdo umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha. Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za žijící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem.

Po epištole všichni vstanou a slavnostně zazpívají Aleluja.

Mezizpěv – Žl 118,1-2.16ab+17.22-23

Aleluja, aleluja, aleluja.

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý,
jeho milosrdenství trvá navěky.
Necht' řekne dům Izraelův:
„Jeho milosrdenství trvá navěky.“

Hospodinova pravice mocně zasáhla,
Hospodinova pravice mě pozvedla.
Nezemřu, ale budu žít
a vypravovat o Hospodinových činech.

Kámen, který stavitelé zavrhli,
stal se kvádrem nárožním.
Hospodinovým řízením se tak stalo,
je to podivuhodné v našich očích.

Evangelium – Mt 28,1-10

Byl vzkříšen z mrtvých a jde před vámi do Galileje.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Po sobotě, na úsvitu prvního dne v týdnu, přišla Marie Magdalská a druhá Marie podívat se na hrob. Vtom nastalo velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil z nebe, přistoupil, odvalil kámen a posadil se na něj. Jeho zjev byl jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. Strachem z něho se strážci zděsili a klesli jako mrtví. Anděl promluvil k ženám: „Vy se nebojte. Vím, že hledáte Ježíše ukřižovaného. Není tady. Byl vzkříšen, jak řekl. Pojd'te a podívejte se na to místo, kam byl položen. A rychle jděte a povězte jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých. Jde před vámi do Galileje, tam ho uvidíte. To jsem vám měl povědět.“ (Ženy) rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí to běžely oznámit jeho učedníkům. Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: „Bud'te zdraví!“ Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: „Nebojte se! Jděte a oznamte svým bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“

VODA, JEŽ DÁVÁ SVĚŽEST ŽIVOTU

Vedle velké svíce a Písma svatého se postaví nádoba s vodou. Poté R říká:

R: Tajemství a krása světla, tajemství a moc slova, tajemství a milost vody. Chceme si připomenout okamžik milosti vlastního křtu. V této vodě jsme pohřbili svou uzavřenost a nevědomost, svůj vztek a omezenost a chceme se stát prostými lidmi s touhou po blízkosti k druhým. Křest do nás vtiskl Kristovu lásku a celý náš život se má stát vyprávěním o tomto novém způsobu existence.

Následuje díky Bohu za dar vody, a poté všichni obnoví se křestní závazky. Všichni si vezmou svíčku a zapálí si ji.

R: Chválíme tě, Bože Stvořiteli,
tys vodou a Duchem
přetvořil člověka i vesmír.

V: Sláva tobě, Pane.

R: Dobrořečíme ti, Kriste,
tys ze svého probodeného boku na kříži
nechal vytrysknout svátosti naší spásy.

V: Sláva tobě, Pane.

R: Velebíme tě, Duchu svatý,
tys nás z křestního lůna církve
nechal zrodit jako nová stvoření.

V: Sláva tobě, Pane.

R: Na konci postního snažení obnovme společně křestní vyznání, jímž jsme se zřekli a zavázali se ke službě Bohu v jeho církvi.

R: Chcete žít ve svobodě dětí Božích, a zřikáte se proto hříchu?

V: Ano.

R: Chcete, aby vás nikdy hřích neovládl, a zřikáte se proto všeho, co k němu láká?

V: Ano.

R: Zřikáte se tedy ducha zla a všeho, co působí a čím se pyšní?

V: Ano.

R: Věříte v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?

V: Věřím.

R: Věříte v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se narodil z Marie Panny, byl ukřižován a pohřben, vstal z mrtvých a sedí na pravici Otcově?

V: Věřím.

R: Věříte v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení mrtvých a život věčný?

V: Věřím.

V: Tak věříme. Tak věří církev. A tuto víru vyznáváme, a ona je naší slávou v Kristu Ježíši, našem Pánu. Amen.

Všichni sfouknou svou svíčku.

V OČEKÁVÁNÍ LÁMÁNÍ CHLEBA

R: Všechny náznaky, které jsme mohli vnímat během dnešní noci, přivádějí k Eucharistii. Současný stav nouze nám brání, abychom se zúčastnili hostiny života spolu s našimi bratry a sestrami ve víře, ale můžeme děkovat Pánu za tento dar, který se i přes těžkost situace nevytrácí, ale spíše v nás rozněcuje touhu a očišťuje naše očekávání.

Rozlámaný chléb se položí vedle Písma svatého, svíce a nádoby s vodou. R říká:

R: Bohu Otci vzdáváme chválu a snažně jej prosíme synovskou modlitbou, která nám byla darována během křtu:

V: Otče náš, jenž jsi na nebesích...

R: Vysvobod' nás ode všeho zlého, Bože,
chraň nás před nebezpečím a strachem,
dej nám zakusit radost, kterou tvůj Syn,
prvotina vzkříšení, přinesl celému světu.

DUCHOVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

Po chvíli ticha, v níž každý učiní krátké zpytování svědomí, se všichni modlí:

V: Padám ke tvým nohám, můj Ježíši,
a nabízím ti lítost svého kajícího srdce,
které se utápí ve své nicotě i ve tvé svaté přítomnosti.
Klaním se ti ve svátosti tvé lásky,
toužím tě přijmout ve skromném příbytku svého srdce.
V touze po štěstí, které plyne ze svátostného přijímání,
tě chci přijmout svých duchem.
Přijď ke mně, můj Ježíši, abych já přišel k tobě.
Kéž tvá láska zažehne celé mé bytí pro život i pro smrt.
Věřím v tebe, doufám v tebe, miluji tě. Amen.

R: Přijď nám na pomoc, milosrdný Otče,
abychom vždy žili a jednali tou láskou,
která podnítila tvého Syna, aby za nás dal svůj život.
Skrze Krista, našeho Pána.

V: Amen.

SNAŽNĚ PROSÍME O POŽEHNÁNÍ BOHA OTCE

R: Během dnešní modlitby jsme nezapomněli na své těžkosti: zakusili jsme temnotu, momenty, kdy nám chybí slova, i strach. S tím vším jsme se setkali, ale prožili jsme to s Ježíšem, který nás posiloval. Modlili jsme se, abychom měli podíl na Kristově vítězství nad smrtí. Kéž od dnešní noci vnímáme strach méně a dokážeme dát více prostoru lásce. Právě proto nyní prosíme o požehnání, abychom se stále nechali milovat Bohem a těmi, kdo jsou nám nejbližší. Žít a milovat, jak jsou tato slova propojená! Můžeme žít pouze tehdy, necháme-li se utvářet láskou. Proto Kristus vstal z mrtvých.

R: Ať nám žehná Otec, jenž dává vzejít životu i v zavřených hrobech.

V: Amen.

R: Ať nám žehná Syn, živý a vzkříšený, jenž s námi stále zůstává.

V: Amen.

R: Ať nám žehná Duch Utěšitel, jenž nás plní svými dary.

V: Amen.

Všichni učiní znamení kříže, zatímco R pokračuje:

R: Dej nám, Bože, své požehnání, chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.

V: Amen.

Na závěr se může připojit velikonoční mariánská antifona „Regina coeli“:

Raduj se, Královno nebeská, aleluja,
protože splnil Pán slova svá, aleluja:
z mrtvých vstal, Matko, Ježíš tvůj, aleluja:
u něho za nás oroduj, aleluja.

Nebo:

Vesel se, nebes Královno

NEDELE ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ

MODLITBA V RODINĚ

Pán vstal z mrtvých! Aleluja! Dnes slavíme nejdůležitější křesťanskou slavnost. Rodiny jsou pozvány, aby ji slavily nejen modlitbou ve spojení s celou církví, ale také radostným prožíváním těch nejjednodušších lidských gest počínaje pozdravem, jímž začíná nový den, k němuž můžeme připojit: Radostné Velikonoce! Slavnostní společná snídaně, zavolání rodičům či prarodičům, přátelům nebo osamocným lidem, slavnostní pečlivě připravený oběd s nazdobeným stolem i společná modlitba; to vše opěvuje radost, vše září štěstím, neboť světlo vzkříšeného Pána prosvítlo temnotu smrti.

Když se všichni sejdou na místě vhodně připraveném k modlitbě, otec nebo matka (R) říká:

R: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Všichni (V): Amen.

R: Všichni společně říkejme: Toto je den, který učinil Pán, aleluja!

V: Toto je den, který učinil Pán, aleluja!

R: Radujme se a jásejme, aleluja!

V: Radujme se a jásejme, aleluja!

R: Dnes slavíme, protože Pán vstal z mrtvých, radujeme se a jásejme, aleluja!

V: Radujeme se a jásejme, aleluja!

R: Dnes se střetly smrt a život v podivuhodném souboji: Pán života byl mrtev, ale nyní žije a vítězí.

V: Radujeme se a jásejme, aleluja!

R: Dnes kámen, který stavitelé zavrhli, se stal kvádrem nárožním, Hospodinovým řízením se tak stalo, je to podivuhodné v našich očích, radujeme se a jásejme,

V: Radujeme se a jásejme, aleluja!

TVÉ SLOVO JE SVÍTILNOU MÝM NOHÁM

Po úvodu R pokračuje:

R: Zaposlouchejme se společně do Božího slova.

Někdo/někteří z účastníků modlitby přečtou liturgická čtení čtvrté neděle postní

1. čtení – Sk 10,34a.37-43

Jedli a pili jsme s ním po jeho zmrtvýchvstání.

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

Mezizpěv – Žl 118,1-2.16ab+17.22-23

Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho!

Nebo: Aleluja, aleluja, aleluja.

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý,
jeho milosrdenství trvá navěky.

Nechť řekne dům Izraelův:

„Jeho milosrdenství trvá na věky.“

Hospodinova pravice mocně zasáhla,
Hospodinova pravice mě pozvedla.
Nezemřu, ale budu žít
a vypravovat o Hospodinových činech.

Kámen, který stavitelé zavrhli,
stal se kvádrem nárožním.
Hospodinovým řízením se tak stalo,
je to podivuhodné v našich očích.

2. čtení – Kol 3,1-4

Usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

(Bratři!) Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co (pochází) shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslte, co (pochází) shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

Před zpěvem Aleluja je vhodné zazpívat, ale alespoň recitovat velikonoční sekvenci.

Sekvence

Velikonoční oběti,
vzdejme své chvály, křesťané.

Beránek spasil ovce:
Kristus Pán nevinný
s hříšníky smířil Otce.

Střetly se v divném souboji
život a smrt. Je po boji.

Ten, který zemřel, z mrtvých vstal,
aby nám věčně kraloval.

Pojď a pověz nám Maria,
co jsi po cestě viděla.

Hrob, z něhož Kristus slavně vstal,
aby se v Otcí radoval.

Anděly jako svědky stát,
na zemi roušku, bílý šat.

Už jde Kristus, má naděje,
před vámi do Galileje.

Víme, že Kristus z hrobu vstal,
vpravdě byl vzkříšen světa král.

Vítězný, korunovaný,
smiluj se, Kriste, nad námi.

Poté se zpívá Aleluja

Zpěv před evangeliem – 1 Kor 5,7b-8a

Aleluja. Kristus, náš velikonoční beránek, je obětován, proto slavme svátky s Pánem.
Aleluja.

Evangelium – Jan 20,1-9

Ježíš musel vstát z mrtvých.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží (pruhy) plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží (pruhy) plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch (pruhů) plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

K ROZJÍMÁNÍ

Učedníci spěchají k hrobu, aby hledali Pána. Bylo by krásné potkat osobně živého a vzkříšeného Ježíše, ale znamením vzkříšení je prázdný hrob, který nás vybízí k víře a zároveň k pochopení Písma svatého.

Také my bychom dnes rádi spěchali do kostela, abychom se setkali se vzkříšeným Pánem ve svátosti Eucharistie během mše svaté, slavené ve farním společenství s našimi bratry a sestrami.

Znamení, které je nám dnes darováno, je naše malá domácí církev, která v naději, že zase jednou vyjde z tohoto domu a bude moci slavit Pánovo vzkříšení, už nyní dobrořečí Pánu za jeho dary i skrze zkoušku a nepříjemnosti, které právě prožíváme.

VYZNÁNÍ VÍRY

Po chvíli ticha R pokračuje:

R: Spolu s celou církví vyznejme svou víru:

V: Věřím v jednoho Boha,
Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země,
všeho viditelného i neviditelného.
Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista,
jednorozeného Syna Božího,
který se zrodil z Otce přede všemi věky:
Bůh z Boha, Světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha,
zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem:
skrze něho všechno je stvořeno.
On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe.
Skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny
a stal se člověkem.
Byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta
byl umučen a pohřben.
Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma.
Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce.
A znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé
a jeho království bude bez konce.
Věřím v Ducha Svatého, Pána a dárce života,
který z Otce i Syna vychází,
s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován
a mluvil ústy proroků.
Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev.
Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů.
Očekávám vzkříšení mrtvých
a život budoucího věku.
Amen.

PROSBY

R: Vzkříšený Pán je přítomen mezi námi. Svěřme mu své touhy a prosby:

Budeme odpovídat: **Kriste, náš živote, vyslyš nás.**

- Ježíši vzkříšený, překonej temnoty, které svírají tento svět.
- Ježíši vzkříšený, osvobod' nás od každého strachu.
- Ježíši vzkříšený, dej, ať se navrátí naděje těm, kdo trpí nemocemi.
- Ježíši vzkříšený, chraň a pomáhej těm, kdo se slouží chudým a slabým.
- Ježíši vzkříšený, dej, ať nikomu neschází zdraví, domov, pokrm, víra a objetí.
- *každý může přednést své prosby*
- Ježíši vzkříšený, otevři brány svého království těm, kdo zesnuli.

Dobrotivý Otče, vyslyš, prosíme, všechny naše prosby skrze vzkříšeného Krista, tvého Syna a našeho Pána a Spasitele.

V: Amen.

MODLITBA PÁNĚ

R: Když jsme byli pokřtěni, (nepřijali jsme ducha otroctví, abychom se znovu báli, ale) přijali jsme Ducha synovství, v němž smíme Boha nazývat Otcem. Proto se teď s důvěrou pomodleme, jak nás naučil Pán Ježíš:

V: Otče náš, jenž jsi na nebesích...

R: Vysvobod' nás ode všeho zlého, Bože, a dej našim dnům svůj mír. Smiluj se nad námi a pomoz nám: Ať se nikdy nedostaneme do područí hříchu, ať žijeme v bezpečí před každým zmatkem a s nadějí očekáváme požehnaný příchod našeho Spasitele Ježíše Krista.

V: Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.

R: Pane Ježíši Kriste, tys řekl svým apoštolům: Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám. Nehleď tedy na naše hříchy, ale na víru své církve, a podle své vůle ji naplňuj pokojem a ved' k jednotě. Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků.

V: Amen.

R: Pokoj Páně ať zůstává s celou naší rodinou.

Všichni se pozdraví slovy vzkříšeného Krista: Pokoj tobě.

DUCHOVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

Po chvíli ticha, v níž každý učiní krátké zpytování svědomí, se všichni modlí:

V: Padám ke tvým nohám, můj Ježíši,
a nabízím ti lítost svého kajícího srdce,
které se utápí ve své nicotě i ve tvé svaté přítomnosti.
Klaním se ti ve svátosti tvé lásky,
toužím tě přijmout ve skromném příbytku svého srdce.
V touze po štěstí, které plyne ze svátostného přijímání,
tě chci přijmout svých duchem.
Přijď ke mně, můj Ježíši, abych já přišel k tobě.
Kéž tvá láska zažehne celé mé bytí pro život i pro smrt.
Věřím v tebe, doufám v tebe, miluji tě. Amen.

R: Přijď nám na pomoc, milosrdný Otče,
abychom vždy žili a jednali tou láskou,
která podnítila tvého Syna, aby za nás dal svůj život.
Skrze Krista, našeho Pána.

V: Amen.

PROSBA O POŽEHNÁNÍ PRO RODINU

R: Buď požehnán, Bože Stvořiteli a Spasiteli svého lidu, jenž jsi nás ve křtu přijal za své děti a učinil nás bratry a sestrami ostatních křesťanů; pomáhej naší rodině, aby byla znamením tvé lásky.

V: Chvála tobě, Pane.

Otec a matka si vzájemně udělí na čelo křížek, znamení Božího požehnání.

R: Dobrořečíme ti, Otče, neboť ze vzkříšení tvého Syna vzklíčil nový život pro naše děti; uchovej a chraň je svým požehnáním ve své lásce.

V: Chvála tobě, Pane.

Otec a matka udělí křížek na čelo dětem.

R: Chválíme tě, dobrý Otče, neboť během životních zkoušek nás neponecháváš temnotám, ale daruješ nám život a svobodu; vysvobod' nás svým požehnáním ode všeho zlého a zprosti nás každého nebezpečí.

V: Chvála tobě, Pane.

Ostatní si navzájem udělí na čelo znamení kříže. Poté všichni učiní znamení kříže, zatímco R pokračuje:

R: Dej nám, Bože, své požehnání, chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.

V: Amen.

Na závěr se může připojit velikonoční mariánská antifona „Regina coeli“:

Raduj se, Královno nebeská, aleluja ...

Nebo:

Vesel se, nebes Královno, aleluja ...

MODLITBA PŘED OBĚDEM

R: Pane Ježíši Kriste, vzkříšený z mrtvých,
který ses zjevil svým učedníkům během lámání chleba,
zůstaň s námi;
prosíme tě, dej,
abychom ti vzdávali díky za tvé dary ve světle radosti Velikonoc
a přijali tě jako hosta v naší rodině,
abychom pak jednou mohli stolovat s tebou v tvém království.
Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků.

V: Amen.

ŽEHNÁNÍ POKRMŮ

Žehnání velikonočních pokrmů je v Církvi starým zvykem. Připomíná pravdu, vyjádřenou apoštolem svatým Pavlem těmito slovy: „Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všechno činite ke slávě Boží.“ (1 Kor 10,31) Požívání jídla je posvátnou činností, proto se modlíme před i po jídle, a na největší svátek Zmrtvýchvstání také žehnáme pokrmy.

Žehnání pokrmů o Velikonocích souvisí se starou postní praxí, která zapovídala požívání nejen masa, ale i vajec a sýra. Zvláštní symboliku má velikonoční vejce – symbol života.

Žehnací modlitbu pronáší zpravidla otec rodiny. Úryvek z Písma může číst někdo jiný. Žehnací modlitbu neprovází ani znamení kříže, ani kropení svčnou vodou.

Gn 9,1–3

Bůh požehnal Noemovi a jeho synům a řekl jim: „Plod'te a množte se a naplňte zemi. Ať má před vámi bázeň a strach veškerá zemská zvíř, všichni nebeští ptáci, všechno, co leze po zemi, i všechny mořské ryby. Odevzdávám je do vaší moci. Vše, co se pohybuje a je živé, bude vám k jídlu, všechno vám dávám právě tak jako zelené rostliny.

Žehnací modlitba pro požehnání pokrmů:

R: Požehnaný jsi, Hospodine, náš Bože,
ty všechno naplňuješ svým požehnáním;
shlédni na nás, když dnes o slavnosti zmrtvýchvstání tvého Syna
děkujeme za tvé dary,
které mají sloužit k uchování našeho pozemského života,
a uč nás přijímat je z tvých rukou tak,
aby všechno směřovalo k tvé oslavě.
Skrze Krista, našeho Pána.
Amen.

Nebo jiná forma žehnání:

R: Prosme Krista Pána, vždycky přítomného mezi těmi, kteří ho milují, aby požehnal tyto pokrmy, určené na velikonoční stůl.

Pane Ježíši Kriste,

ty jsi v den před svým utrpením a smrtí přikázal učedníkům připravit velikonoční večeři, v den Zmrtvýchvstání jsi přijal pozvání dvou učedníků a zasedl jsi s nimi ke stolu a pozdě večer jsi přišel k Apoštolům, abys s nimi společně pojedl; prosíme tě, dej nám s vírou prožívat tvou přítomnost mezi námi během svátečního jídla, v den tvého vítězství, abychom se mohli radovat z podílu na tvém životě a Zmrtvýchvstání.

a) žehnání chleba a svátečního pečiva

Chlebe živý, který jsi sestoupil z nebe a ve svatém přijímání dáváš život světu; požehnej tento chléb a veškeré sváteční pečivo na památku chleba, kterým jsi nasýtil lid, jenž ti vytrvale naslouchal na poušti a který jsi po svém Zmrtvýchvstání připravil u jezera svým učedníkům.

b) žehnání masa a uzeniny

Beránku Boží, který jsi zvítězil nad zlem a omyl svět od hříchů; požehnej toto maso, uzeniny a veškeré pokrmy, které budeme jíst na památku velikonočního Beránka a svátečních pokrmů, které jsi jedl s apoštoly při poslední večeři. Požehnej také naši sůl, aby nás chránila od nákazy.

c) žehnání vajících

Kriste, náš životě a naše Zmrtvýchvstání; požehnej tato vejčíčka, znamení nového života, abychom, až si je budeme rozdělovat v kruhu rodiny, přátel a hostí, mohli se vzájemně dělit o radost z toho, že jsi s námi. Dej nám všem dojít do tvé věčné slávy, kde žiješ a kraluješ na věky věků.

V: Amen.